

МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В ПГ "ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ"

УВОД

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието. Мерките са съобразени с принципите и изискванията към ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така важно място заемат показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на училището, основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

Качеството на образованието в ПГ „Проф. д-р Асен Златаров“ се осигурява при спазване на следните принципи:

1. Ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
2. Автономия и самоуправление;
3. Ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
4. Удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
5. Приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
6. Непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
7. Ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;
8. Целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
9. Лидерство и разпределяне на отговорности за постигане на целите на институцията.

Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и обучението и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.

Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на ПГ „Проф. д-р А. Златаров“ -Видин по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

Измерването на постигнатото качество в институциите се осъществява ежегодно чрез самооценяване.

РАЗРАБОТВАНЕ НА ВЪТРЕШНА СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО

Вътрешната система за осигуряване на качеството е съвкупност от взаимно-свързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото образование и обучение в ПГ „Проф. д-р А. Златаров“ -Видин и резултатите от него в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии и на действащото законодателство.

Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

1. Политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. Органите за управление на качеството и правомощията им;
3. Правилата за нейното прилагане;
4. Годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
5. Условиата и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, съответно от ръководителя на институцията в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

Органи за управлението на качеството са:

- директорът, съответно ръководителят на институцията;
- педагогическият съвет – за училищата.

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в институцията се определят комисия или комисии за:

1. Разработване на правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализирането им;
2. Разработване на годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
3. Разработване на конкретни процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
4. Провеждане на самооценяването;

5. Изготвяне на доклад от самооценяването до директора.

Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията или комисиите се определят от директора, съответно от ръководителя на институцията в зависимост от вида и обема на възложените задачи.

В състава на комисията или комисиите може да се включват и външни специалисти.

Комисията или комисиите се определят в срок до 15 септември, преди началото на всяка учебна година .

Директорът:

1. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на

вътрешната система за управление на качеството;

2. Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;

3. Определя отговорника по качеството;

4. Определя състава на комисията или комисиите;

5. Утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от съответния орган и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;

6. Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;

7. Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;

8. Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в училище;

9. Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието – за училището или на Националната агенция за професионално образование и обучение – за центъра за професионално обучение;

10. Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията.

Педагогическият съвет приема:

1. Мерките за повишаване на качеството на образованието;

2. Правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;

3. Годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;

4. Годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. Организира изпълнението на следните дейности:

- анализ на резултатите от изпълнението на целите на институцията;
- анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на институцията;

- посочване на индивидуалния напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати;

- посочване на специфичните за институцията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;

- планиране на ежегодните дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на институцията;

- изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на институцията и реализиране на заложените в нея цели;

2. Определя комисията, която извършва самооценяването – нейния състав, задачите и сроковете за изпълнение;

3. Определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;

4. Утвърждава определените на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;

5. Утвърждава преди края на учебната година доклада от самооценяването, който съдържа:

- информация за вътрешната и външната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването;

- данни за използваните инструменти при самооценяването;

- данни за резултатите от самооценяването, сравнени с резултатите от предходното самооценяване;

- анализ на резултатите от самооценяването;

- предложения за мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията с цел повишаване на качеството на предоставяното образование, както и за срокове за тяхното изпълнение.

Докладът от самооценяването е част от ежегодния отчет за изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от комисията и се приемат от органа като част от правилника за дейността на обучаващата институция. Те включват:

1. Правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. Реда за организиране и провеждане на самооценяването;
3. Реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. Взаимодействието на институцията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;
5. Начина за информирание на обществеността за получените резултати от проведеното самооценяване в обучаващата институция.

Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

План-графикът се утвърждава от директора на училището, съответно от ръководителя на институцията в началото на всяка учебна година.

При необходимост се предлагат на директора, съответно на ръководителя на институцията коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от институциите чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището.

Периодът за самооценяване за училищата е една учебна година.

Самооценяването се извършва от една комисия или от няколко комисии.

Самооценяването в ПГ „Проф.д-р Асен Златаров“ се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

Критериите може да се групират по следните области на оценяване:

1. Управление на институцията – ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;

2. Образователен процес – обучение, възпитание и социализация;

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. Отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;

2. Добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;

3. Задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;

4. Незадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора. По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване комисията по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри педагогически практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрене, и предложение за коригиращи мерки и дейности.

Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година.

МИНИМАЛНИ РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В ИНСТИТУЦИИТЕ

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от институцията:

1. Да подобрява работната среда чрез:
  - а) прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към средата на ПГ „Проф. д-р А. Златаров“ -Видин;
  - б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
  - в) модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
  - г) развитие на организационната култура в институцията.
2. Да осигурява развитие на персонала чрез:
  - а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
  - б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
  - в) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в институцията;
  - г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
  - д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.
3. Да подобрява резултатите от обучението чрез:
  - а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
  - б) повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
  - в) намаляване на дела на рано отпадналите от обучението;
  - г) повишаване на дела на обучените, провели практическо обучение в реална работна среда;
  - д) създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.
4. Да подобрява взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни чрез:

- а) разширяване на възможностите за практическо обучение в реална работна среда;
- б) проучване и прилагане на добри практики на сродни институции;
- в) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
- г) информирание на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;
- д) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.

МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

(1) За осигуряване на качеството в институциите се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг.

(2) Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информирание, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.

(3) Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в училище.

(4) Вътрешният мониторинг се осъществява от директора.

ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението в ПГ „Проф. д-р А. Златаров“ -Видин се финансира със средства от субсидия по формула и от собствени приходи. Могат да се ползват и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проекти и др.